

დიდება
ქართველ ერს

დიდება თავისუფლებას!

ჩვენი დროშა

NOTRE DRAPEAU

თბილისი საბ. სოც.-დემ. პარტიის საზღვარ-გარეთის ბიუროსი.
Organe du Bureau à l'Etranger du parti Social-Démocrate de Géorgie

დაბადასმული : ნოე ჯორჯიანი

FONDATEUR : NOE JORDANIA

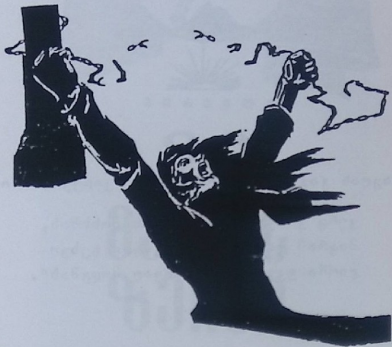
ბაისი

1993

R-938

26

მაისი

რ-938

1918

წელი

საქართველოს დამოუკიდებლობის დიადი თარიღია

"ვაგლახ გაგვიხმეხ ყლორჭი ჯერ კიდეხ ნორჩი

ვერხ კი ეღირხა ნაყოფიხ მოხხმახ,
მაგრამ ჯანხაღად გაღგმული ჟეხვი
ღარჩა უკვღავად მომავალ მოღგმახ".

...

1918

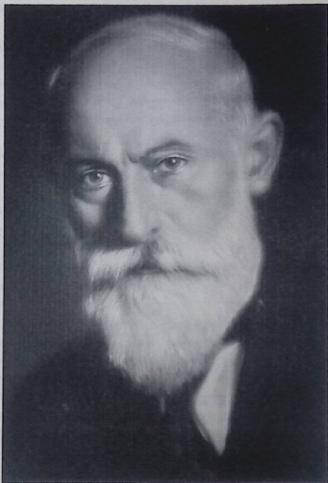
3 0 4 3 0 7 0

26
მანიის
ზეიმი

თბილისი - 1918 წელი

R-933

1868 - 1953

ნოე ჯორდანიას

NOÉ JORDANIA

Fondateur et Président de la République Géorgienne (1918-1921)

26 მაისი, ქართველი ერის და ხალხის აღდგომის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობის დღეა.

ქართველი ხალხი პირდაპირ, უშუალოდ გათვითცნობიერებული და გამთლიანებული, პირველად გამოვიდა საქვეყნო ასპარეზზე 26 მაისს და მისცა დასაბამი მის ახალ ისტორიას; თქვა ახალი სიტყვა; გამოკვეთა თავისი სავალი გზა. მან აქ პირველად მიაძახა მომავალს: „მე ვარ ჩემი თავის ბატონი. უნდა ვიყო თავისუფალი!

ჩვენს ირგვლივ იცვლება ყველაფერი, იქსოვება ახალი ნოვლებნათა ქსელი, ხდება გადაჯგუფება—გადმოჯგუფება, მთელი რიგი ისტორიული გადასხვაფერებისა.

არ იცვლება მხოლოდ ერთი მოვლენა: არ იცვლება ოცდაექვსი მაისი; ის რჩება იქ, სადაც დაიბადა, უცვლელათ, შეუღრეველათ, ამაყათ.

და ეს იმიტომ, რომ მისი ძირი, მისი ფესვები ღრმად არის გადგმული ქართველი ერის სულსა და გულში, მან სამუდამოთ დაიპყრო მთელი ხალხი, მან აშეკარათ დაანახვა მას სასიცოცხლო გზები.

26 მაისს ქართველობა დაეპატრონა თავის თავს, როგორც ერთი მთლიანი ერი, გამოკვეთა ერთი ხალხი ჭირში და ლხინში განუყრელი. მან სთქვა თავისი საკუთარი სიტყვა ცხოვრების ყველა დარგში: პოლიტიკაში, ეკონომიკაში, სოციალურ და ნაციონალურ ურთიერთობაში და მან ეს აღბეჭდა ჯერ საქმით და შემდეგ სიტყვით — კანსტიტუციაში.

მოსკოვმა მოგეტაცა ეს სიდიადე, გასტეხა ჩვენი წყობილება, მოსპო ჩვენი თავისუფლება. ვერ მოგეტაცა მხოლოდ ჩვენი სული, ვერ გასტეხა ერის მორალი, მისი მთლიანობა, მისი გადაწყვეტილება — იყოს თავისუფალი.

26 მაისი ბუდობს თვითიულ ქართველში; ის აღარ ფრიალებს გამოჩენილათ საქართველოში. ის ფრიალებს გამოუჩენელათ ყველა ქართველში. აი ეს მორალური ძალა, ეს სულიერი სიმტკიცე და ურყევი იდეალი არის აულე-

ბელი სიმაგრე. რასაც შეასკდებამტერთა იერიშები. ის უტყუარი თავდებია მისი საბოლოო გამარჯვების. ამ ისტორიულ სტიქიას ვერავითარი ძალმომრეობა ვერ მოსპობს, ვერ შეაჩერებს; იგი გადალახავს ყველა დაბრკოლებებს და ამა თუ იმ გზით აღსდგება, — 26 მაისი კვლავ აშკარათ გამოანათებს და ერის მსვლელობას უმეტაურებს.

დღეს საერთაშორისო ურთიერთობა ცვალებადია; ხახ ერთი ზარი ჩამორეკს, ხან მეორე. ამ ისტორიულ ზვირთთა სრბოლაში, ამ არეულ-დარეულ ხანაში ქართველი ერის პატარა ნაფი გასცურავს სამშეიდობოზე მხოლოდ ერთი საშუალებით — მისი მთლიანობის შენახვით, მისი თავის თავის ერთგულებით, მისი 26 მაისით.

ნ. უორდანიია.

25 მაისი 1952 წელი.

Le 26 Mai

Le 26 Mai est le jour où la nation et le peuple géorgien ont retrouvé leur liberté et leur indépendance.

C'est le jour où la Géorgie, unie et consciente, s'est manifestée pour la première fois sur la scène mondiale et a donné naissance à sa nouvelle histoire.

C'est le 26 Mai qu'elle a prononcé des paroles nouvelles, tracé le chemin à suivre et pour la première fois, s'est adressée à l'avenir :

Je suis mon premier maître

Je dois être libre.

Autour de nous tout change, une nouvelle trame se tisse, faite de changements historiques.

Seul le 26 Mai demeure. Il reste là où il est né, immuable et fier, car ses racines sont profondément ancrées dans l'âme et le cœur de la nation géorgienne.

Le 26 Mai a rendu aux Géorgiens leur souveraineté et leur a clairement montré le chemin de la vie.

Le 26 Mai a conquis à jamais le peuple tout entier et le sentiment de leur unité indéfectible dans le malheur et le bonheur.

Les Géorgiens ont pu enfin s'exprimer librement dans tous les domaines : politique, économique, social et national. Ils l'ont affirmé dans la Constitution, par la parole et l'action.

Moscou nous a ravi nos droits et notre liberté. Elle n'a pu nous voler notre âme, ni briser la force morale, l'unité et la détermination du peuple à redevenir libre !

26 Mai demeure dans le coeur de chaque Géorgien. Il ne flotte plus ouvertement dans notre patrie, mais secrètement dans l'âme de tous les Géorgiens.

C'est cette force morale, cette conviction profonde, cet idéal inébranlable qui sont nos remparts. Ils nous garantissent la victoire finale, quelle que soit la puissance de l'ennemi !

Rien ne pourra anéantir, rien ne pourra stopper ce bouleversement historique. Il surmontera tous les obstacles et triomphera tôt ou tard.

Le 26 Mai éclairera de nouveau et conduira les destinées du peuple géorgien.

Aujourd' hui, la situation mondiale est changeante. Par ces temps houleux et incertains, le frêle esquif de la nation géorgienne arrivera à bon port à une seule condition :

LA CONSERVATION DE SON UNITÉ ET DE SON 26 MAI

Noé JORDANIA.

25 Mai 1952

Traduit par Asmath Pagava-Jordania

ღიღება თავისუფლებას!

ღიღება ჭაბუკვილ ენს!

დედავ ჩემო დედავ!

დედავ ჩემო დედავ, საყვარელო დედავ!
მე, შენს ჭანჭულ ცხოვრების გზას
მწუხარებით ვხედავ.
მე შენს გულის მწარე კვნეხას
ცხელ წრემლებში ვკვეთავ,
და ვედრებით შენს წინაშე,
ვდგევარ ჩემო დედავ!
დედავ, ჩემო დედავ,
ღვთისნიერო დედავ,
მე შენს გულის გრძნულ სიბოზს,
ხელში ღონვად ვწვეთავ,
მე შენს ციურ ხათნოებას
მშვენიერს და ნეჭარს
გულის ფირზე გრძნობით ვწერავ
ღვთისნიერო დედავ!

დედავ ჩემო დედავ
საყვარელო დედავ.

მითა აბაშიძე.

პარიზი 1990 წელი.

26

მაისი

1918 წელი

საქართველს წამლუპიწავლათი დიადი თარიღია.

---•---

- 26 მაისი ქართველი ერის განახლების და აღორძინების უკვლავი ეპოქადური თარიღია.
- 26 მაისი საქართველოს ნება ხურვილის მარად არხებო-
ვის გამომხაფველი სიბრძნეა, მისი სიგოცხლისა და თა-
ვისუფლების გეაღხვის აყვავებული უმანკო წაღკოფია,
რომელშიდაც ჩაქხოვიღია ქართველი ერის ხული, გული
და მადად გრძნობათა იღეაღი.
- 26 მაისს ქართველი ერი გამოვიღა ხაკაფობრიო გზაბედ,
როგორც ხუვერენული ხახელმწიფო, ვარი შეაღო თავისუ-
ფად ერთა ოჯახშიღ, მიიფანა მის ხაღარიში თავის
2500 წლის კულფურა, და ღირხეული აღგიღი დაღჭირა. -
- 26 მაისი გვინერგავს, გვახწავლის და გვეუბნევა,
რომ ხამშობლო ჩვენი უნდა იყოს ჩვენი, იყოს თავისუ-
ფალი და დამოუკიდებელი.
- 26 მაისი არ ევავეშირება ამა თუ იმ რეჟიმის ხაკიოხს

რადგან ხამშობლოს ხაკითხი ღვას უპირველეს ყოვლისა
 ღიღების ამაყ მწვერვალზე, ის უძლიერესი და ხელუხლ-
 ბელია. ყველა წყობილება დროებითია, წარმავალია,
 26 მაისი მარადიული და დაუფახებელი ღირებულებაა,
 იგი თვით ერის ხიფათება, სხვანაირი მიზნები ღვავა-
 ნელ ქართველითაოვის არ ახებული და მიუღებელია.
 26 მაისს ხაქართველი აღსდგა, როგორც ერი, ერთი
 მთლიანი, განუყოფელი, დიდი მსჯივე და ხალი. მოხკო-
 ვმა ძალით მოგვწყადა თავისუფლება და დროებით შეაჩე-
 რა ქართველი ერის მხვედლობა უკეთეს მერმისიხათვის.
 რას წარმოვადგენთ ღვებს მათ ხელშიდ მყოფნიქვეყანას
 გაპარწყახებულს, დარბეულს, გავერანებულს, რუსულ ბო-
 ღშევიკურ ქუხილთ გათელილს, გვემულს, უკან დაქანებუ-
 ღს, გაღარიბებულს, წამებულს და ღამუნჯებულს.
 ჭემმარიწყად ეს უნდა გათავღვსი
 უამრავ წამებულ მამულიშვილთა ღია ხაფღავები, ჩვენ
 შემოგვიჩერებიან, ჩვენსკენ არიან მოწყრობილნი. და
 მოგვიწოდებენ, რომ ხამარადიხით დაუბრუნოთ ჩვენ ერს
 მშვიღობიანი გზით, ის, რაც ძალით წაგვართვეს.
 თებრვალმა ვერ გავვიხმო 26 მაისის ვვირწყი, რადგან
 ის ღამყნიღია მარადიულათ ყველა ქართველის უწყხ ხუ-
 ღსა და გულშიღ, მიხი ზრღა, გაფურჩქვნა და შეფერხება
 არ მიხლება არახიღვს, თუ მთელი ერი აღწყვინებული
 ღრმა ეროვნული ერთიანობის შეგნებით გამსჭვალული
 მამულიშვილური გრძნობით დაანთებს ჩვენს გულში ერთი
 გრძნობის წეხსღს 26 მაისის ერთგულღებისა და გამარჯვ
 ბისათვის.

ღვავინ ფაღავა.

ეს ღრუბლებით აივსო, - ჩემი გული დარღებით;
 როდის მოხვალ მაისო, შენი ია ვარღებით?
 როდის მოხვალ მაისო, შენი ღვებლი მშვიანა
 ამდენმა ხეციალმა გული დამიშვიანა
 ჩემი მწარე ობლობა არვინ გაიშვიანა,
 იქნებ ამ წელიწადში ურევია მ ა ი ს ი!

ფრინდი ფრინდი მარია-ხელის გულზე დავისვი
 ფერხულს უვლის მარია ზეციური ხალისით
 მოხიანს ამ წელიწადში ურევია მ ა ი ს ი;
 შეისწორა მხრები და მკერდზე დილი გაიხსნა,
 ფარჩის კაბამ შრიადამ ვარსკვლავები დაიხსნა.

უვლის ფერხულს მარია, იმედის ხმა გაიხსნა,
 თითქოს შემოანათა ფანჯარაში მ ა ი ს მ ა
 ს ა ქ ა რ თ ვ ე ღ ო ს მ ა ი ს მ ა,
 ო წ ღ ა ე ქ ვ ს მ ა მ ა ი ს მ ა!

პარიზი 1989 წელი.

შოთა აბაშიძე.

პირველი მაისი.

პირველი მაისი შრომის დღესასწაულია. შრომის და პიროვნების თავისუფლება, მშრომელთა მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი ეკონომიური და კულტურული წინ წაწევა, დათრგუნვა ყოველივე ძალადობისა, მოსკობა მილიტარიზმის და იმპერიალიზმისა, ყველა ერთა თავისუფლება და მათ შორის მშვიდობიანობის და სოლიდარობის დამყარება, საერთო სოციალურ-პოლიტიკური სამართლიანობის მოპოვება—აი რას მოითხოვს პირველ მაისს მშრომელი ხალხი და რა ღონისძიებებით გაზოდის ის ამ დღეს.

მაგრამ ყველა ეს მოთხოვნილებები საბჭოთა კავშირში და კერძოთ საქართველოში ძირიანათ უარყოფილია. არსად იქ არ არსებობს არც შრომის და არც პიროვნების თავისუფლება; მშრომელთათვის იანთ მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე ფიქრიც კი აკრძალული აქვთ; ყოველგან მეფობს ჩეკა-პოლიციის უხეში თვითნებობა; ხალხის საუკეთესო შვილები განუკითხავათ იქლიტება; ერებს წართმეული აქვთ თავისუფლება და თვითგამორკვევის უფლება; ხელისუფლება უდილობს საბჭოთა კავშირში ერთი ერთი დანარჩენ სხვა ერებზე გააბატონოს. ყველა ისინი კი სოციალურათ და პოლიტიკურათ იტანჯებიან.

დღეს საქართველოს მშრომელი ხალხი ვერ დღესასწაულობს პირველ მაისს ისე, როგორც ამას წინეთ შევბოდა და ვერ აყენებს საამისო ღონისძიებებს.

მას აკრძალული აქვს სთქვას და დასწეროს სრული სიმართლე მშრომელთა პირველ მაისის მანიფესტაციებზე ამ ორმოცი წლის წინეთ ჩვენში, ან შესაფერისათ აღწეროს და მოიგონოს პირველი მაისის დიადი დღეები თავისუფალ და დამოუკიდებელ საქართველოში.

ჩვენი მტრები კი დაპყრობილ ჩვენ სამშობლოში ყოველ პირველ მაისს სპოკუპაციო ჯარების სამხედრო აღლუმს მართავენ, ქუჩებში ტანკები და ხარბანები გამოაქვთ და ამის საყურებლათ ჩეკისტები ხალხს იარაღით ერეკებიან. მხაგვრელები ცდილობენ ჩაგრულთ თავიანთი ძალა აჩვენონ, ისინი დააშინონ და მათ ბრძოლის ხალისი წაართვან.

საბჭოთა რუსეთში პირველი მაისი უსულო და უშინაარსოა. მას მაღალი მორალი და იდეალი ამოაცალეს და მხაგვრელ იმპერიალისტების სადემონსტრაციო დღეთ აახადეს. დღე მხიარულებისა და სიხარულისა მძიმე და მწარე ფიქრების დღეთი შესცვალეს.

პირველი მაისი კომუნისტებმა მშრომელთა და ერთადმონების დღეთ გადააქციეს. მაგრამ მხაგვრელთა და დამონებულთა შორის ბრძოლა გაგრძელდება მანამდე, სანამ ეს უკანასკნელნი თავისუფლებას არ აღიდგენენ.

26 მაისის აღდგენა საქართველოში კი პირველ მაისსაც გაანთავისუფლებს ბოლშევიკების ტყვეობისაგან.

პარიზი

1929 წ. № 2

ბრძოლის წმა

საქართველო სოც.-დემოკრატიულ პარტიის
50 წლისთავი.

წელს სრულდება 50 წელი რაც ჩაისახა, შედგა და გამოვიდა საზოგადო სარბიელზე ქართველი სოციალ დემოკრატიების პირველი ჯგუფი, რიცხვით ერთობ მცირე, მაგრამ საკმაო გაბედულობით, და ენერგიით აღჭურვილი.

ეს იყო დრო შიშე და ბნელი, დრო საშინელი პოლიტიკური რეაქციის, მორალური დეკადენის და საზოგადო უშოძრაობის. ამ საერთო წყვილადში ქართული აზროვნება იყო კიდევ უფრო ჩაბნელებული, ერთ წერტილზე გაყინული და დაობლებული. მაღლა იდგა ყოვლად მრისხანე მთავრობა და მის წინაშე დაჩოქილი საზოგადოება. მოთხოვნების მაგიერ თხოვნა. მოძრაობის ალაგას უქვეშევრდოშილესი გრძნობა, თავისთავის იმედის გაქრობა, თავის ძალღონის არაჩაობა, აზრის და ერის ტყვეობა, აი მაშინდელი დრო მწარედ მოსაგონარაი.

მეორეს მხრით, მხატვრული მწერლობის გავლენით ხალხში იღვიძებდა უჩინარი ძალა, მტკიცდებოდა მისი ნებისყოფა და გაბედულება; მაგრამ არ იყო მისი ხელმძღვანელი, მისი მიმგნები, მისთვის ასპარეზის გამშლელი და ფრთების შემსხმელი. იმ დროს ვინ იფიქრებდა ხალხის ძალაზე, მის თაოსნობაზე, მის მიერ თავისთავის პატრონობაზე. — პატრონი ისხდნენ ნებივრად მალა, უმანი, წელში გატეხილნი, დაბლა. ხოლო შუაში პირველთა წინაშე მახვეწარნი და შემოართა მხსნელნი. ერთნი, ასეთ მსხნელად ინტელიგენციას, მეორენი თავადაზნაურობას თვლიდა — არაეინ არასოდეს ხალხს.

ამ შავბნელ დროს, ამ საერთო დავადომილობაში გაისმა პირველი ხმა — პირველი სოციალ დემოკრატიების მიმართული ხალხისადმი: შენი ბედი შენზელთ არის ჩაერულნო და დევნილნო შეერთდით!

მოხდა საოცარი ამბავი: სულ მოკლე დროში, ათიოდე წელიწადში ქართველი ხალხი დაიძრა, ხელი ხელს მისცა და მოძრაობის ფერხულში ჩაება. მის მაღლა მდგომი საზოგადოება მას გაჰყვა, ისიც ამოქმედებას მიეცა და ძველი აზროვნების გზა დასტოვა. ერმა მონახა დასაბრტყნობი ბერკეტი, თავის სული და გული, თავისი მარჯვენა ხელი. ის დაეყრდნო თავის თავს, აიწია, აღდგა და თან აიყოლია მთელი მასზე დაყდნობილი სოციალური შენობა. მისი დრომოქმული ნაწილები დაიშალა, სალი დარჩა. და ასე, მოხდა ნაციონალური ორგანიზმის გამოჯანსაღება...

ყურნალი "პროქლის ხმა"

ნოე ყორღანია

პარიში 1943 წელი.

შოთა რუსთაველი 1938
მხატვარი ს. კობულაძე 1909 - 1978 •

Եւ թոյնը յոյժով ձշարման ջրերէ,
Եւ հոս ձշարման ձշարման հեղանակով -

Յոյժով « Երեւանի միջնակարգ դպրոցում » ստեղծված 1992 թ. հունիսի 2-ին
ձեռնարկված « Երեւանի միջնակարգ դպրոցում » ստեղծված
3 հիմնական հիմնական խմբակներ
« Երեւանի միջնակարգ դպրոցում »

Ստեղծված խմբակները ստեղծվել են (ստեղծվել են) ըստ
Ստեղծված խմբակների, ըստ ստեղծված 1630 ր/1630,
Ստեղծված խմբակների: Ստեղծված, ոչ. խմբակները
2. խմբակները և 1631 խմբակ.

Երեւանի միջնակարգ դպրոցում ստեղծվել են
և ստեղծված խմբակներ յոթնորս:
« Խմբակները ստեղծված, ըստ ստեղծված խմբակների! »
Ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները,
13 հիմնական խմբակները ստեղծված խմբակները
և ստեղծված խմբակները ըստ ստեղծված խմբակների
« Խմբակները - խմբակները ստեղծված խմբակները
ստեղծված խմբակները ըստ ստեղծված խմբակների -

Եւ ըստ ստեղծված խմբակների, ստեղծված խմբակները
ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
(Խմբակները ստեղծված խմբակները)

Ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները -

Ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
Ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները
և ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները

Ստեղծված խմբակները ստեղծված խմբակները -

ძველი თბილისი 1938

ელენა ახვლედიანი.

1901 - 1976

ჩემო

საუკუნე !

.....

ვხედავ რა ჩემი სიცოცხლის დახახრულის ნიშანსვეცხ, მხურს ჩემი სიცოცხლის მიწურულში საუკუნე ჩემო, გეხა უბრო არა, როგორც უბრალო უხულო ხაგანს წარსული წლების აღმრიცხველ ცნობათს, არამედ თითქოს ცოცხალს, გითხრა ჩემი აზრი შენ შეხახებ, და აგრეთვე შენ წიღებშიდ გაჭარებულ ჩემი სიცოცხლის მიმავალ წლებზედ. უძველეს ღროიდან საუკუნეობი პუნქტუალური სიშესტით იღაღებთან, როგორც ჭრალიკული მთვლენებით ისე დაღებით მიღწევებით. შენ ჩემო საუკუნე, მეოცე საუკუნე, შეიძლება ითქვას, ჩვენდა სამარცხვინოთ ჩაიღინე უფრო მეტი გაუგონარი ბოროტება ვინემ წახულ საუკუნეობა. შენმა "განათლებულ" მკვლევმა სიხსლის ზღვაშიდ აცურავეს ვაცობრიობა თვით ხაღვლელოების თანხმობა, დოცვა-კურთხევით და ღამის არ დაახრჩვეს. შენ გაღიხადე ორი მხოფლიო ბარბაროხული მხოფლიო ომი, რომელშიდაც მილიონობში დაიღუპენ უღანაშაულო მშვიდობიანი მცხოვრებნი, აქაღნი, ბავშვნი, და უმწეო მოხუცნი ვინემ ფრონტზედ მყოფნი მეომარნი.

შენ წიაღში იშვა, იხარა და გაიფურჩქნა ორი ხაზარე-
ლი რეჟიმი, ბოლშევიზმი და ფაშიზმი, რომლებმაც თავის
გაუგონარ ველურობით ხამარცხვინო, წაუშლელი ღაქი შე-
აპკურეს მთლიანათ მთელ კაცობრიობას.

მართალია შენმა უფხვრულმა შთანთქა შერიხხული, ნდობა
დაკარგული ორივე სიხხლის წვიმებიანი რეჟიმი, მაგრამ
იხინი კიდევ ცოცხლობენ, განსაკუთრებით ბოლშევიზმი,
და შეიძლება მისმა გადარგულ ნერგმა კვლავ იხაროს
ახალ ნიადაგზე და დაამიწოს ახლად ფეხადგმული ღემო-
კრაფია და განთავისუფლებული ერები, რომლებსაც შვე-
და ესაჭიროებათ, მათი არცერთი ხიმი არ უნდა გაჩყდეს
ეს ხიმებია ახლად განთავისუფლებული ერები, გაყვადე-
ბულნი ერთობის იდეალით, და ღემოკრაფიულ გზით მშვი-
დობიანობის დამყარებით, რომლის განხორციელების
უებარი გამკურნებელი წამალია ხალხის ნივთიერ კეთილ
ღლეობის გაუმჯობესობა.

ნაშიშროებაა, რომ თვალ ახვეულ ხალხს, რომელმაც აღარ
იღის ხად მიღის ვინმე ღიქვადლორი ღემაგოგობის გზით
კიდევ ერთხელ მას ხელში იგლებს, და კვლავ ჩააბრუ-
ნებს მას მათრახით მართველობის ხანაშიღ.

საქართველო ეფანჯება; საქართველოს ხევივა ყველაფე-
რი.

ჩვენი ფიქრით ღლეანღელ შენ ვინარებაში ჩემო ხაუ-
კუნე ქრის ქარი ორი მხრიდან, რომელსაც ჩვენ ვუწო-
ლებდით "დამავლეთის და აღმოსავლეთის" ქარებს, ვი-
რველია ღემოკრაფიული მეორე ვი იმპერიალიხფური, ჩვე-
ნი ღრმა რწმენით საბოლოოთ გაიმარჯვებს ვირველი, რა-
ღგან ღემოკრაფიულ ძალებმა მოიპოვეს უპირაფეხობა
იმპერიალიხფურ ძალებზედ, მაგრამ ჩვენ არახოლეს არ

უნდა ღავევიწყოთ, რომ იმპერიალიზმის ერთბაშათ
ნაღგურება შეუძლებელია, ის უნდა დანაწილდეს, და
სამარდეს ერთეულათ, ჩაგრულ ერთა მთლიანობით.

ჩვენ ახლი ბრძოლებზედ არახლოდ არ უნდა გადავიდეთ,
რადგან ჩვენ არ გვყავს საკმაო ძალები გამარჯვებისა-
თვის, მაგრამ რომელია ან სადაა ეს ძალა, რომელსაც
ჩვენ უნდა ღავეყრდნოთ? ეს ძალაა უფალავი მილიონე-
ბი აღამიანებისა, რომელთა ფიქრი და ოცნებაა მოიპოვონ
ნანაფრი თავისუფლება, და ეკონომიური გაუმჯობელება
მსოფლიოს მაშვანით, რომლის დამყარებბა, განხორციელებს
გარეშე არ არსებობს არც მშვიდობიანობა, და არც
პოლიტიკური ხვანბილიზაცია.

აი ის ჯებირი, რომელსაც ვერ შეარყევს ვერავითარი
ძალა, რომელსაც შეახვლებიან ყველა მახზედ მიწანი-
ლი იერიშები, რადგან შეუძლებელია დაპყრობილ ერთა
თავისუფლებისაკენ მიხწრაფვების შეზღუდვა, შეჩერება.
ისინი უკვე იმარჯვებენ და ხბოლო გამარჯვება მათ
ღარჩებათ იმპერიალისტურ ხახელმწიფოების დამპყრობელ
პოლიტიკაზედ.

შენ იყავი ჩემო ხაუკუნე შვილი წლის, როდესაც
მე მოველი შენს წიაღშილ ამ ქვეყნათ.

შენ ხიტაბუკეში იშვა ერთი მთლიანი ხუვენერული ხა-
ქართველი, რომელიც 117 წლის მინობის შემდეგ ქართვე-
ლი ერის უბაღლო ზეღადმა ნოე ყორღანიამ ხაქ. ს.დ.პა-
რჭიის მეთაურობით და მთელი ერის თანხმობით, ამოგლი-
ჯა ძალით ჩაწნულ ჩაქსოვილი ჩვენი ხამშობლო რუხეთის
იმპერიის უცხო ხხუღლიდან და მთელი ერის ღავაღებით
ხახახლის თუთრ ღარბაშიღან მსოფლიოს ამცნო, რომ "ამი-
ერიღან ხაქართველი არის ერთი მთლიანი ხუვერენული

ოცნებო ხალამოს ჩემ ბინაზედ, და მოუთმელათ ველოდით
 დათქმულ ნიშანს. დღესაც, ჩემი ცხოვრების დასასრულს
 69 წლის შემდეგ გულ-აჩვივებული სევდით ვიგონებ
 ამ დიად მშვენიერების ბრწყინვალე დაუვიწყარ ხალამოს
 იმ ხალამოს ჭიათურაში დიდ ჭექა ქუხილში მძლავრი მხ-
 პუნა წვიმა მოვიდა, ნაშუალამებს მოიქმინდა, და გა-
 მოჩინდა ჭიათურის განუმეორებელი ხილამაზის ღურჯი ცა-
 რომელზედაც აინთენ გუნდათ და გუნდათ მოციმციმე ვა-
 რსკვლავები, და აჰა ამოგოგდა უზარმაზარი მოვამკვამ
 მოღვვარე მთვარე ბნელ ღამის გამნათებელი, რომლის
 მსგავსი მე არც ერთ ქვეყანაში არ მინახავს, ამბო-
 ბდენ, რომ ჭიათურის მთვარეზედ მშვება ხმინავს მისი
 შუქიც მიწომ ბრწყინავსო.

გარიყრაზედ გაიხმა ნიშნის მომცემი ხმა ომახიანი, ხმა
 მომჯადოებელი: " ვიხაც მკერდშიდ უმგერს გული ქართულ
 აღბდექით საქართველო თავისუფლდებო".

ჩვენ ერთმანეთი გადავკოცნეთ, ვუხურვეთ ერთი მეორეს
 გამარჯვება, და გავეშურეთ ლანიშნულ აღგიღზედ, ხადაც
 ვნახეთ აჯანყების სამხედრო მეთაური პოლკოვნიკი
 ხიმონ წერეთელი, კაცი ხაკვრველება, იშვიათი ვაყვა-
 ნური ხანახაობის, გაიხარა ჩვენი ნახვით, რადგან ის
 ჩვენ გვიცნობდა. ისმოდა ყოველ მხრივხროდა, ის იღგა
 ვით უშიშარი რაინდი, ჩვენ ვი თავის ომახიანი ხმით
 გვიბრძანა დაწოდა, დაცოცა ხნის ხროლის შენელების
 შემდეგ შვებშიდ გაგვაგზავნა, ხადაც მოგვცეს ფრანგუ-
 ლი ოფებო, ჩაგვაგზარეს მეთაურებს, და გაგვაგზავნეს
 ჩეკის ამღებ რაშმის დასახმარებლათ, რადგან ჩეკაში
 გამაგრებული ჩეკისებო განაგრძნობდენ ბრძოლას.

აქ თუ შეიძლება ითქვას მოხდა ხახჩაული, ჩვენო

მისვლითანავე გადმწგლებ ჩეკისცეგმა ფითილიანი ბო-
მბი, რომელიც თურმე ფითილის დაწვამლი არ სვლება.
პავლემ თურმე ეს იცოდა, ის იყო უაღრესად გამბედავი
და ხწრაფი, მან მაშინვე ხწვლა ბომბს და უკანვე, ღია
ფანჯრიდან შეუგლო ჩეკისცეგს. ბომბი აფეთქდა, რამდე-
ნიმე ჩეკისცი დაიჭრა, და ბრძოლა შეწყვიტეს. პავლემ
თავის გამბედაობით ჩვენ უეჭველ ხიკვლიღს გადაგვა-
რჩინა და სხელიც გაითქვა:

ძვირად დაუჯდა პავლეს ოჯახს აჯანყება, ხამი მმა გე-
სტაფონში ვაგონებში დაუხვრიტეს, მეოთხე აჯანყებამლის
მოკლეს, მეხუთე ციმბირში გადაკარგეს, თვითონ ხამი-
ნლათ აწამეს ჩეკაში, და უცხოეთშიღ გაეთხარა ხაზარე-
ლი ცივი ხამარე.

ღიღით აღრე, როღებაც აგვისტოს მგემ მოწითლო ფერიღ
შეღება ჭიათურის ქოჩორა კღღენი, ჭიათურის მთელი მო-
ხახლეობა გრანღიღმულ აღფრთოვანებით ზეიმობღა გამა-
რჯვეღის ღღეს. ახობით კომუნისცეგბი ხაჯაროთ ხევღენ
მათ პარც-ბიღეთებს. არ ყოფიღა კომუნისცეგბზეღ შურის
მიღების მაგალითი, თვით უღღმობღე ჩეკისცეგბის ჩათვლით.
ღიღ ხანს არ გაგრძეღებულა ჩვენი ხიხარული და აღფრთო-
ვანება. მეორე ღღეს მოვიღა ეგრეღ წოღებული კურხანცე-
გბის გაძღიერებული სვეციადური დამსჯელი რაზმეგბი, კვღაც
ღამარცხღა ღიღი ხაერო გამანთავისუფღებელი უთანახწი-
რო ბრძოღა. ჭიათურამ დავაღღება უმწიკველოღ შეახრულა.
ღაიწყო ვეღური დარბევა, და მახიური დავაწიღმრეღა მო-
ხახლეობის, მეც დამავაწიღმრეც, დამწი ამიყვანეს ხარღა-
ფიღან, ხაღაც ცუხაღეღბის ცევა აღარ იყო, ხამინღად
მცემეს, დამახივეს მიმალეღებს, აღამიანის შვიღს აღარ
ვგამღი, მერე ვინ მცემღა? ჩემი მეზობელი ჩეკისცი,
მესმის რუხ ჩეკისციის ხიყყვები, რომელიც ჭიათურის

ჩვენში მსახურობდა, იხივ იყო ჭუხალთა რიცხვში, მაგრამ არავითარ შურის მიღებას მის მიმართ აღგილი არ ქონია, ეხლაც მესმის რუსულთა მისი ხიფყვები" ვმარა ამხანაგებო, ხირცხვილია მნგ ხომ ჯერ კიდევ ბავშვიანო! ამ ჩემ ჯალათს სხვა ქართველი ჩეკისებებიც წამოეხმარენ ჩემ ხაჭვანჯვლათ. ხაკვირველია არავითარი შიში არც ჭვივილი არ მიგვრძენიბ; ვგრძნობდი მხოლოდ, რომ ვკარგავდი სიხსლს. შიში ვიგრძენი, როდესაც ჩამიყვანეს ეზოშიდ, მიმიყვანეს ერთ დიდ ყანგიან წყლით ხავხე ბოჭკახთან, ეზო ოდნავ გაანათეს, შემიკრეს ხელები უვან, და ბოჭკაში მაყოფინებდენ თავს ხუნქვის შეჩერებამდე. ხაშინლად მეწოდა ხახე, წყალჩ იყო უაღრესად მლაშე, სიხსლის დენა აღბათ მარილიან წყალმა შემირჩრა, მაგრამ ხახეზედ აღმური მეკიდეზოდა, ხელეშეკრულს არ შემეძლო ხახის მოფხანა, რომელიც ხაშინლათ მექავებოდა. ხარდაფამლის მიყვანამდე ხელები გამიხსნეს, და გამომიციხალებს ხვალ დილით თბილისშიდ გარდგზავნები სხვა ჭუხალეზთან ერთად. ვაგონებში ეს ის ჭუხალეზია, რომლებიც ზეხფაფონშიდ დაიხვირიფეს, თუ როგორ გადაურჩი დახვრეფახ ეს სხვა დროს.

165 ჭუხალი(მაშინდელ ცნობებით) გადაგზავნეს ვითომ თბილისშიდ და უკვალოდ გაქრენ, დედავდა ჭიათურა, ეძებდენ ჭუხალეზს. ბოლშევიკებმა, როგორც ყოველთვის ცინიკურათ ხმები დაჰყარეს, რომ ჩვენ ყველა ჭუხალეზი გავაქციეთ, და ეხლა ყველა იხინიხაფრანგეთში იმყოფებიან, და წყეული ყორღანიბა მათ უკრძალავს წერილგების მოწერახო.

თითქოს დაწყენარდა ჭიათურა და მთლიანად მთელი ხაქართველო, რადგან მახიურ ხვრეფამ იკლო.

ერთ დღეს მთაში დიდი წვიმა მოხუდიყო, აღიდა, აზღვრა-
ვდა მდინარე ყვირილა, გადმოლახა მისი ნაპირები და
ამოყარა მის ნაპირებზედ ხაჩქაროთ ჩაფლულ ჩაყრილი
ხაშინლათ დახახინრებული ქართველ განაწამებ გმირთა
ხაფლავები, და ამხილა ბოლშევიკურ ხელისუფლების მიერ
ჩადენილი კაენური ცოდვა. ჟუსხალები ბოლშევიკებმა
ჩაკვეცილ წაგონებში ამოწყვეტეს ძმამ ძმას უხროდა.
მეზობელმა მეზობელს, ბიძა შვილმა, ბიძა შვილს ხელის
უფლებამ, სამყროდ საშვილიშვილოთ გადაჰვიდა ქართვე-
ლომა ერთი მეორეს.

ეს აბავი მეხივით გავარდა ჭიათურაში, და მთელმა ჭი-
თურიხ, და მის ახლო-მახლო მდებარე დაბეზიხა და ხო-
ფლების მცხოვრებლებმა ზესჯაფონს მიაშურეს.

ეძებდენ ჭირიხუფლები, მათ შვილებს, მეუღლეებს, და
ახლო ნათესავებს, მაგრამ მათი ცნობა აღვილი აღარ
იყო.

უენრათ გაიხმა ხაშინელი, შემზარავი მოთქმით ჭირილი
შვილო ვოლია, შვილო ვოლია, გაოგნებულმა დედამ აღათნი
ივნო მისი შვილის, ჩვენი თანამოკვლახის 16 წლის ვა-
ყის ჭანს მოშორებული ხელი, რომელხაგ იხ ქვითინით
თუთრ ხელხახოცში ახვევდა. ვოლიას ხელის მჭევანზედ
არაჩვეულებრივი დიდი ხალი ქონდა, და ამით დედამ
ივნო შვილის ხელი.

უნდა გენახათ ჩვენი დელები, ფერმიხლილნი, ცრემლ უღე-
ველნი, დაწვ დაკაწრულნი, მაგრამ ერთდა იმავე
დროს, რაღაც ხილიადით აღვხნილნი, როგორ შეუპოვრათ
უჭევდენ მათ შვილთა ჯალათებს.

შეკრთენ ჯალათნი, მოვიდნენ შავ ხაბარგო ავჭომობილე-

ბით, გააძვევს ჭირისუფლები, ფიჩღებით ხელში და
ფვირთეს დაფლეთილ გვაძებთ: მანქანები, და ღამით
ქურდულათ: ^სნღვას წაიღეს და გააქრეს ისინი ბნელმა
ძაღვებმა.

მთვა ღრო ქართული ერი მოძებნის მის ხაამაყო შვი-
ღების საფლავებს და სამარადისო ძეგლს აუგებს მათ,
სამშობლოსათვის თავგანწირულ ბრძოლების უკვდავყოფი-
ხათვის.

სისხლით მოშული ქვიშაზე მღვარი საბჭოთა იმპერია
ღაინგრა, მაგრამ მისი წყვდიადი კიდეც ჩრდილავს ახლაც
განთავისუფლებულ ერებს. ჩემო საუკუნე! მწამს, რომ
შენს დახახრულს ეს წყვდიადიც ^სბოლოთ გაიფანტება,
ახალი რწმენით, ახალი გაფაცებით, და დადგება ხანა
მშვიდობიანობის, ხანა ქრისტიანული თავის ღიადი იდე-
ების განხორციელებით და დამყარებით.

მამ გაუმარჯოს ჩვენ პაფარა საქრისტიანო საქართველოს
და გაგიმარჯოს შენც, ჩემო მშფოთვარე საუკუნე.

ლევან ფაღავა.

ათეულ წლების განმავლობაში ბოლშევიკურ პარტიის გან-
ცხადებულ წინაშეაღმდეგო კვადი დატოვა, როგორც მთლიანად
ყველა იმ ქვეყნებში, სადაც მეფობდა ხაბჭოთა რუსეთი,
აგრეთვე ჩვენ მშობლიურ საქართველოშიდაც.

ხაბჭოთა რუსეთის ხანის მოუქნელ უხეში ჭლანქი წონის
სიმძიმეს ღღებაც განიცდის ადამიანთა ჭკუა-გონების
საზრიანობა, როგორც მორალურ იხე ეკონომიურ კლასი-
ზმიც და სახელმწიფოებრივ წყობილებაში.

რუსეთის და ახლად შობილ რესპუბლიკებში არჩეულ პო-
ლიტიკურ ახალმა გზამ, თუ გზებმა ბევრ დიბერალიზმით
გაფაცებულ მოაზროვნეებს იმელები გაუფრუა და, ბევრში
კომუნისტური წყობილების დავარჯვა დამარცხებამ ნა-
ღვლიანი ხინანული დაბადა.

დიბერალურ დემოკრატიულ წყობილების დამყარება, განხი-
რციელება არ არის ყოველთვის ვარდ-ყვავილებით მოფე-
ნილი, მახშირ ბევრი ეკალია; რომლის გაწმენდა გახუ-
ფთავება მოითხოვს მსხვერპლს, ეს მსხვერპლი ჩვენმა
ერმაც უნდა გაიღოს, რადგან ისაა თავლები ბრწყინვალე
მომავლის და გამარჯვების.

ესლახან ახლად შობილ ჩვენ სამშობლოში, მის თავი-
ხუფლების გარიყრამელ იწყება ხანა ახალი, ხანა განა-
ხლების და აღორძინების, რომლის გამარჯვება განხი-
რციელების თავლები უნდა გახლეს მთელი ერის ერთგულე-
ბა და, თანამშრომლობა მის მიერ დემოკრატიულ წესით
არჩეულ უზენაეს ხაბჭოს თავჯდომარეხთან, და პარლამე-

ნების ქვერბთან.

ამ ხავალდებულ აუცილებელ თანხმობის ათვისებით, განურჩევლათ პარტოიხა თუ მიმართულების, ქართველ ერში განმტკიცდება ძალა მორალური ატომიურ ბომბის ხიძლიერის, რომლის ენერგია იქნება უმძლავრესი, და დაუშრეფელი, რომელიც ჩვენ ლემოკრატიულ რესპუბლიკას აქცევს, ერთ ძლიერ აგრიკულტურის, ინდუსტრიის, მეცნიერების უმაღლეს კულტურის, და უახლოეს ხამხედრო ტექნიკით ქართველი ერის მეობის და მამა-პაპათა ხიხხლით გაპოხიერებულ მშობლიურ მიწა-წყლის დაცვას.

თავისუფლების და დამოუკიდებლობის აღდგენა დამკვიდრება, მოვლა და პატრონობა არაა ხაბეიძო ხაღიღვახმობა, ის ხშირად ხიხხლის მღვრელ რევოლიუციით იქნავა, რადგან აჯანყებუდი დანაგრუდი ერი, ამხობს მის დამპყრობელთა ბატონობას.

თქვენი მოვალეობაა დღევანდელი უხიხხლო რევოლიუცია მათქიმაღურათ გამოიყენოთ, და ყველა ხაღათ ხაკითხუბი მშვიდობან მოლაპარაკების გზით გადაჭრათ, რის მიხაღწევათ აუცილებელია მთელი ერის მხარდაჭერა მისი ხიმტვიცით, დისციპლინით, და მწერ-მოყვარის გარჩევით. ჩვენ უნდა მივეშველოთ ყველა იმათ ვიხაფ ჩვენი მწერი ებრძვის, და შევებრძოლოთ იმათ ვიხაფ ჩვენი მწერი იცავს.

არახოღეს არ იფიქროთ, რომ იმპერიალისტ რეაქციონერები შეურთგლებიან მათ დამარცხებას, იხინი ბოლომდის იბრძოლებენ მაშინაფ, როღესაფ მიღწეულ იქნება მშვიდობიანობის დამყარება. ამიტომ ჩვენ შეუნყვეფლივ უნდა ვიყოთ ფხიბლათ ჩვენ ხაგუშაგოზელ, გაჭაფებუდი ერთობლივათ ერთი წაღიღით, ერთ ქართულ დროშის ქვეშ

რომელმაც ეწერება სამშობლოს ერთგულება, და მისთვის
თავგანწირვა.

ამისათვის ჩვენ ყველამ განურჩევლათ პარტიისა თუ
მიმართულების ერთობლივად უპირველეს ყოვლისა უნდა
აღვმართოთ დროშა ერთგულად, დროშა დიადი 26 მაისის
და არა პარტიული.

ჩვენ მოგვინდომებს დამარხვა, მაგრამ ვერ დაგვმარხებს,
ავლევით და გამოვვლით, უფრო შეუპოვარნი და ძლიერნი
ხიფათების ველებად, რ ი თ ? მხოლოდ ერთი იარაღით,

ა მ ა ყ ი ქ ა რ თ უ ლ ი ხ უ ლ ი თ დ ა მ ლ ი -
ე რ ი ნ ე ბ ი ხ ყ თ ფ ი თ.

საქართველოს აქვს საკუთარი პოლიტიკა, საკუთარი კუ-
ლტურა და ზნეობა, ამ ხიმაგრეში უნდა ჩავჯდეთ ჩვენ
ყველანი.

ვიმეორებ :

ყოველგვარ შინაურ უთანხმოებათა მოგვარება, მთელის
შეგუება და მორიგება ნაწილთან, უნდა მოხდეს ევოლი-
ციურ მშვიდობიანობის გზით აღვიღებდ.

აი ის დიდი და მშვიცივე შენობა, საქართველოს უკეთეს
მერმისისათვის, რომლის მშენებლები ისტორიის დავა-
ლებით უნდა გახდეთ თქვენ.

ლევან ჭაღავა.

L' oncle de Nicolas II, dernier représentant tsariste de Russie en Géorgie en qualité de Vice-Roi, a exprimé le désir de recevoir Noé Jordania, leader du Parti Social Démocrate Géorgien pour des éclaircissements sur la question de l'indépendance de la Géorgie.

Voici ce que rapporte Noé Jordania de son entrevue avec le Grand-Duc Nicolas Nicolaïevitch..

"Un Général m'a introduit aussitôt dans un salon où le vice-roi me reçut très aimablement et m'invita à m'asseoir à côté de lui. Je voudrais vous demander, continua-t-il après un silence, qu'exigez-vous encore? Voyons, notre Empereur vous a généreusement accordé la Douma, la liberté de presse et de parole, pour-quoi donc continuez-vous à amener la population et que voulez-vous finalement? Vous savez que j'aime votre patrie autant que vous et c'est une tradition dans ma famille de père en fils de servir votre pays.

-Excellence, nous voulons l'indépendance nationale et une république démocratique.

-Comment! la liberté nationale?... Est-ce que vous, les Géorgiens n'êtes pas traités devant la loi comme tous les autres Russes, de quelle autre liberté parlez-vous?

-Excellence, vous les Russes, vous êtes arrivés en Géorgie comme alliés militaires, vous vous êtes engagés à reprendre aux Turcs nos terres, puis vous avez transformé ce protectorat en annexion pure et simple. Vous avez imposé vos lois et votre langue, vous avez fait coloniser la Géorgie par des paysans Russes, vous avez confisqué nos terres au profit des domaines de la famille impériale, vous avez supprimé notre armée nationale et vous nous avez embrigadés dans votre propre armée... Vous avez supprimé l' Eglise Géorgienne et les prières dans notre langue, et tout cela par la force, sous la menace de vos baïonnettes sans tenir compte de nos traditions séculaires. Vous avez violé notre âme nationale. C'est cela, Excellence, qui nous révolte et nous révoltera toujours jusqu'à notre libération nationale. Croyez-moi, aucune réforme, entreprise par le Gouvernement en Géorgie, ne sera solide tant que la question nationale ne sera pas réglée. Nous voulons, excellence, rester Géorgiens et évoluer librement, la main dans la main avec le peuple Russe qui est notre allié naturel. Nous ne voulons plus être les esclaves d'aucun peuple, aussi civilisé soit-il.

-Voyons, voyons, m'interrompit calmement le Vice-Roi, de quel esclavage parlez-vous? Vous oubliez ce que l'administration Russe a fait pour vous: les routes, le chemin de fer, les écoles... Nous organisons peu à peu votre économie. La Russie vous a donné la paix extérieure, elle a développé votre commerce, créé des industries, construit des villes, supprimé les razzias des bandits. Nous vous avons apporté la paix... Vous oubliez tout cela et savez-vous tout ce que cela coûte annuellement à la Russie? Sans les Russes, la Géorgie existerait-elle encore aujourd' hui?

Le Vice-Roi se leva, sourit et me dit: je ne prétends pas que tout est parfait chez nous, il faut changer beaucoup de choses... progressivement, sans se départir de l'ordre... sans tout casser... sans chimère irréalisable.

A ce moment, le Général entra dans la pièce et s'excusant d'interrompre notre conversation, chuchota quelques mots à l'oreille du Vice-Roi. Nous descendîmes ensemble et après m'avoir remercié, me dit au revoir.

L'idée d'Indépendance Nationale et d'une République Démocratique, qui sous l'impulsion de Noé Jordania avait enfin pu se concrétiser sous la forme d'une jeune république, embrase toujours le coeur des Géorgiens et rien ne pourra briser leur force morale.

Après l'abdication du Tzar, le Vice-Roi remit ses pouvoirs et la clef du palais à Noé Jordania et lui demanda aide et protection. Noé Jordania lui fit rendre les honneurs militaires et le fit accompagner par des officiers supérieurs Géorgiens jusqu'à la frontière Russe.

Plus tard, le Vice-Roi rencontra dans l'immigration Noé Jordania, le remercia encore et rendit hommage dans son journal *Vozvrajdénie*" (quotidien russe qui paraissait alors à Paris) au peuple Géorgien.

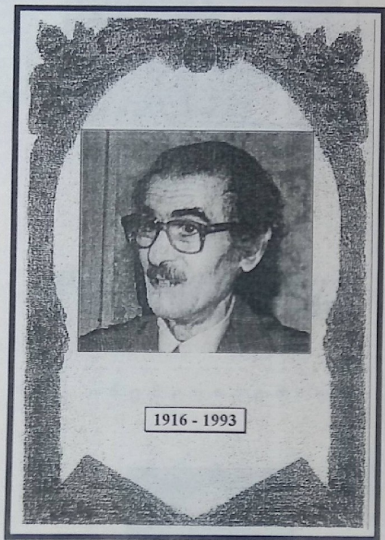
ნეკროლოგები

მ

სამგლოვიარო

გ ა ნ წ ხ ა ლ ე ბ ე ბ ი .

გიორგი ვაშაძე

გორგი (გოგი) ქართული.

•••••

ჩვენ ბელ-შავ ქართულ ემიგრაციამ დიდი დანაკლისი განიცადა, დავკარგეთ ქართულ საქმის უბაღლო მხახუ-რი ჩვენი გოგი, რომელიც ყველგან ყოველგვარ პირობებშილ თავდავიწყებით ებრძოლა დამყრობელ ჯალათ საბჭოთა რუსეთის იმპერიას, რომელიც მუხანათურათ, ომის გამოუცხადებლათ თავს დაესხა ჩვენ ნორჩ დემოკრატიულ რესპუბლიკას, დაარღვია სუვერენულ საქართველოსთან დადებული ხელშეკრულება და ცხარე უთანახწორო ბრძოლების შემდეგ დაგვკპყო. მოგვწყაფა უდიდესი საუნჯე თავისუფლება, სუვერენობა, და ქართველ მამულიძვილთა სიხსლშილ შეღებილი სიჩუმის ხარქველი დაადო განაწამებ მთელ ქართველ ერს რუსული სიძლიით.

გოგი ჭყვედ ჩავარდა მეორე მსოფლიო ომის დროს, საფრანგეთში დარჩა და გაინაწილა ჩვენი ბელი და უბედობა. ის ბრწყინვალეთ გამოვიდა ემიგრაციაშილ პოლიტიკურ, საზოგადოებრივ ახპარეზელ და ვით შეუპოვარი რაინდი იბრძოლა საქართველოსათვის ძალით წართმეულ უფლებების აღხადგენათ.

ამ მიზნით ემიგრაციაშილ ის აარსებს ორ პოლიტიკურ ღიფერაფურულ პერიოდიულ ჟურნალს "თავისუფლების ჭრიბუნა" და "გუშავს" რომლებიც მეღგრათ იღწენენ საქართველოს ინტერესების დამცველ მოწინავე პირველ ხაზის საგუშავგობელ.

ჩვენი გოგი იყო უადრეხათ აქტიური ღიფერაფურული

მოღვაწე პიროვნებას, მან აღადგინა საფრანგეთში
ქართველ მწერალთა და ყურნალისცხთა საზოგადოება,
რომლის თავჯდომარეთ ის ერთხმად იქნა არჩეული.
ულმოზელმა ხიკვდილმა ასეთი მეზრძილი პიროვნება
მოსცა ქართულ საქმეს, და მას უცხოეთშიდ ერთი
ღელა ბოძი გამოაწვალა.

უკურნებელ ხენით დაავადებულ გოგის ყველგან, რო-
გორც პოლიტიკურ ისე საზოგადოებრივ საქმიანობაში
გვერდს უმშვენიებდა მიხი ღიღებულნი მეუღლე, ყველა-
საგან პატივცემული და საყვარელი ქალბატონი ეთე-
რი, რომელიც მას უვლიდა, უხობღვრო თავდადებულ
ერთგულებით და უკანასკნელ გულის ფანქვალამდე
ამხნევებდა მას.

გოგი მოეხწრო ველურ საბჭოთა იმპერიის დამხობას,
საქართველოს წამების ქვრიდან ჩამოხსნას და გა-
ნთავისუფლებას.

მას ხურდა თავისუფალ მშობლიურ მხარის ვიღევ ნა-
ხვა, მის საყვარელ მეუღლის თანხლებით, რათა უცხო-
ეთში დაბადებულ ეთერისათვის ენახვებინა საქართვე-
ლო და გაეცნო მიხი ნათესავები.

მიუხედავად მძიმე ავადმყოფობისა, იშვიათი გამბე-
დაობით მან შეხძლო თავის ნაცვრის განხორციელება,
მოინახუდა მეუღლის თანხლებით მიხი ღვთიური სამშო-
ბლო, ღიღებულათ აგვიწერა ყურნალ გუშაგში მიხი
ჭრიომფალური მოგზაურობა, და გვამცნო ღღევანღელ
საქართველოს მძიმე მდგომარეობა, რომელიც მას
უზომოთ აღარღიანებდა.

ჩემო გოგი!

ჭიათურლები ვიყავით ემიგრაციაშიღ ჩვიდმეცნი, და-
ვრჩით მხოლოდ სამნი, უკვე ღრმად მოხუცნი.

მე ვფიქრობდი შენ იქნებოდი ჩემი ჭირისუფალი, შენ
გამახწარი, მაგრამ არა დიდი ხნით.

ვერც მე მოვეხწრები, ხაწუხაროთ განაწამებ ჩვენ
სამშობლოში მყარ მშვიდობიანობის დამყარებას, მა-
გრამ მწამს და მჯერა, რომ ქართველი ერი უვნებლათ
გაიყვანს თავის ხუხუც ნავს ამ ბოროლათ აზვირობულ
შღვის ფაღღებიდან, და მაშინ მხოლოდ მაშინ, ქართვე-
ლი ხალხის სიხარულის სიმღერა ჩვენამდის გადმოწვდა,
გა, ჩვენც შევიგრძნობთ და ოცნებით ჩვენც ვიქნებით
ქართველი ერის ამ დიად ზეიმშიღ.

დახასრულ შენ მეუღლესთან ერთად გფირი შენ, და გე-
უბნები ნახვამდის ჩემო ჭიათურელო მეზობელო და მე-
გობარო გოგი. საუკუნო იყოს ხსენება შენი.

ღევან ფაღავა.

105 წლის ახაკშილ გარდაიცვალა ქალბატონი ხონა ველი-
ახა, რომელიც იყო ცნობილ პოლიტიკურ მოღვაწის სპი-
რიდონ ველიას მეუღლე. დაიკრძალა ლევილიხის სახაფლამზე
მის მეუღლესთან.

ჩვენ სამძიმარს უცხადებთ მის ქალიშვილს ქალბატონ
თეოს.

ჩვენი ღრობის - რედაქცია.

პიერ ბეროგოვი.

პირველ მაისს 1993 წელს, საფრანგეთის ყოფილ პირველ მინისტრმა პიერ ბეროგოვიმ, რომელიც წარმოშობით იყო უკრაინელ ემიგრანტის შვილი, თავის სიცოცხლე ფვითმკვლელობით შეწყვიტა, რამაც მთლიანად მთელ საფრანგეთის ერში და უცხოეთშიც შეამძრუნებელ აღელვება, ხევდა, და მწუხარება გამოიწვია.

ამ დიდებულ უანგარო პატიოსან პიროვნების, მის სამშობლო საფრანგეთის ერთგულ მხახურის წინაშე მთელმა: ერმა თავი მოხარა, და ხინანულით სამარემდე მიაცილა.

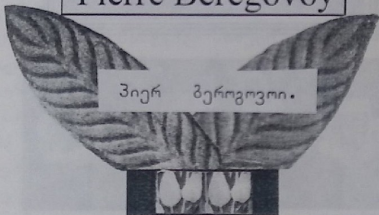
გულწრფელად ვიზიარებთ ჩვენ მეორე სამშობლო საფრანგეთის განუზომელ მწუხარებას, რაც გამოვხატეთ "ჩვენი ღროშის" რედაქციის სახელით სამპიძრის დეპუტების გაგზავნით ღრმად დამწუხრებულ საფრანგეთის პრეზიდენტის ფრანსუა მიტერანის, და განხვეწებულის გაუბედურებულ ოჯახის მიმართ.

"ჩვენი ღროშის" რედაქცია.

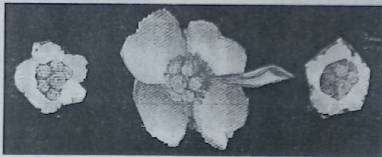
1926 - 1993

Pierre Bérégovoy

პიერ ბერეგოვოი.

1904 - 1983

ჩვენი თანამემამულე გიორგი მელიცონის მე ბალანჩივაძე, მხოფლიოში ცნობილ კორეოგრაფის ყორყ ბალანჩინის სახელით.

=====

... ..

22 იანვარს 1993 წელს შეხრულდა ათი წელი ჩვენი საქვეყნოთ ცნობილ თანამემამულის ყორყ ბალანჩინის გარდაცვალებიდან, რომელსაც ფრანგული პრესა, ერთხმათ უწოდებს საუკუნის ყველაზე დიდ, და გამორჩენილ კლასიკურ ბალეტის კორეოგრაფს.

ყორყ ბალანჩინის საპატივცემულოთ პარიზის დიდ ოპერაში დაიდგა მიხი ოთხი ბალეტი, ხადაც იხ ოთხი წლის გამავლობაში ფრიომფალური ხვლით მოღვაწეობდა, და იყო ოპერის საბალეტო ფრუპის დირექტორი, ვკითხულობთ ფრანგულ პრესაში.

ყორყ ბალანჩინი დაიბადა 22 იანვარს 1904 წელს პედროგრაღში (მიხი ნამღვილი სახელი და გვარია გიორგი მელიტონის ძე ბალანჩივაძე) ფრჩხილებში გვამცნობს პრესის საშუალებით მიხი ბიოგრაფი.

მან სამწუხაროთ ქართული გვარის ნიშანსვეცხ დაბოლოება "ძე" ჩამოაცილა და გაარუხულა, რაც ჩვენდა ხავავალოთ ხშირი მოვლენაა უცხოეთში გამორჩენილ ქართველთა შორის. (მაგ. ხუმბათაშვილი-ხუმბათოვი, მაღალაშვილი- მაგალოვ, ციციშვილი- ციციანოვ, ანდრონივაშვილი - ანდრონიკოვ, და ახე შემდეგ...).

მას ჩვენ ახლოს ვიცნობდით, რადგანაც მან ცნობილ მარკიზ-ლე-კუევას ბალეტის ახალგაზრდა ეფუალს.

ეთერ ფაღავას ხვეციაღურათ დაუდგა ბალეტი "მთვარეულის". (სომნაბულის) სახელწოდებით, რომლის ბრწყინ-

ნვალე მეხრულეზით ეთერ ფალავამ ხაქვეყნო ეჭუალის
 ხახელი მოიპოვა და, როგორც ახეთი ინგლისურ ენაზე
 გამოცემულ უნივერსალურ ღარუხშიდ შევიდა, ხადაც
 აღნიშნულია, რომ ცნობილი ბალერინა ეჭუალი. ეთერი
 ფალავა წარმოშობით ქართველია.

ის აღფრთოვანებული იყო ეთერის ნიჭით და შინაგან
 ბით, ამიყომ ძალბედ ღავვიახლოვდა, უყვარდა ქართუ
 ღი კერძები და ხშირად შამოირბენდა ჩვენთან, მას
 ღრო არახოდეს არ ქონდა, გარეგნულათ ახლენდა ხუხუ
 ვაცის აგებულოზის შობბჭღიღებახ და ძალიან ცოცახ
 ჭამდა. ჩემი მელღის ხაყვეღურბედ, რომ მან უარყო
 ქართუჭებ და რუხათ ახაღებდა თავს, ის ყვეღაფერშიდ
 მამახ აღანაშაულებდა, და ამბობდა "მე ღეღა რუხი
 მყავდა, მამაც რუხი მეგონა, რადგან მიხგან არახო
 ღეს არ მხმენია ერთი ქართული ხიფყვა, და არც მახ
 არახოდეს არ უთქვამს ჩემთვის, რომ ის ქართველია"

ის ხაბოღოთ გაღახახლდა ამერიკაშიდ, ხადაც ღაარხა
 ცნობილი ბალეცის ფრუჭა და შკოღა "ნუიორკ ბალეც ხი
 ცის ხახელწოდებით, ^{რომელმაც} განღდა ამერიკის ნაცოინალურ
 ხახელ განთქმულ ხაბალეცო შკოღათ და ფრუჭათ, ხადაც
 ყვეღა ხახელ განთქმული კორეოგრაფებიმიღიან ხფაყი
 ურებათ, რათა შეიხწავლონ ბალანჩინის ხციღი.

ხახურვეღი იქნებოღა, რომ ჩვენ მთავრობამ მახ აღუ
 ღგინოს ქართული მეოზა, რადგან ის მხოფღიოში ცნობი
 ღია, როგორც უბადღო რუხი კორეოგრაფი.

"ჩვენი ღროშის" რეღაქცია

კლასიკურ ბალეტის ელვადი ეთერი ფაღავა, ყორყ ბალა-
ნჩინის ბალეტ "მთვარეულში" - მთვარეულის როლში.

მ ი ლ ო ც ვ ა .

ყურნალ "ჩვენი დროის" მართველს, ხაქ. ხ.დ. პარფიის დამსახურებულ წევრს, და ხაზღვარ გარეთელ ხ.დ. პარფიის ბიუროს წევრს, პრკოფ ინწკირველს დაბადებიდან 100 წელი შეუსრულდა, რახაც ხიამუვენ ბით ვულოცავთ მას, უხურვებთ წანმრთელობას, ბედერებას და ყველა მის მიზნების აღსრულებას. ამასთანავე უაღრეს მაღლიერების გრძნობით ვეხადმ ბით მის გერს ქ-ონ დინა ვერნის, რომელიც მშობლიურ მამასხავით დიდი ხიყვარულით უვლის მას. ქ-ონ დინამ ამ დიადი დღის აღხანიშნავათ მეფური ხაზეიმო მიღება გაუმართა მამოზიღს მის შაფოში, ხადაც მუდმივათ ცხოვრობს პრკოფი. ქ-ნი დინა ცნობილია ხაფრანგეთში, როგორც ხაზოგადო მოღვაწე და ხაქმიხანი პიროვნება და, როგორც ახეთი დაჯილდოებულია ხაფრანგეთის ლეგიონის ხაპაფიო ორდენით ოფიცრის ხარისხშიღ. გულწრფელათ ვუხურვებთ მას მისი დიდი ოჯახით ჯანმრთელობას, ხანგრძლივ ბედნიერ ხიცოცხლეს და ყველა მის მიზნების განხორციელებას.

"ჩვენი დროის" რედაქცია.

ც ნ ო ბ ა .

=====

საქართველოდან გვაფყობინებს კულტურის მინისტრი, ბატონი რემო ამამუკელი, რომ ის ეხსურება პარიზს, როგორც საქართველოს ოფიციალური წარმომადგენელი, 5 ივლისიდან 10 ივლისამდე.

შეხადებელია ჩამოგრძანდეს მასთან ერთად საქართველოს უზენაეს საბჭოს თავჯდომარე ბატონი ელუარდ შვარცენაძე, საფრანგეთის პრეზიდენტთან მოხალაპარიკებლათ.

პატივცემულ მინისტრს ხურს შეხვედრა ქართველ ემიგრანტებთან პარიზის უნესკოს რეზიდენციაში, და გვთხოვს ჩვენი ყურნალის საშუალებით ეს ცნობა მივაწოდოთ ყველა უცხოეთში მყოფ ქართველ ემიგრანტებს, რახან სიამუვნებით ვახრულებთ. (შეხვედრის დღეს და საათს ცალკე გვაცნობებენ.)

ჩვენ სიამუვნებით შევხედებით თავისუფალ საქართველოს რესპუბლიკის წარმომადგენელს, რათა მას გავაცნოთ ჩვენი ბრწყინვალე ახალგაზრდობა, რომლებიც მზად არიან უანგარო პაფრიოფიზმით ემსახურონ მათ მშობლების სამშობლოს თუ კი საქართველოს ვანონიერი მთავრობა მათ მიხედვს რაიმე დავალებას, საქართველოს უკეთეს მემიხიხათვის.

"ჩვენი დროშის" რედაქცია.

"ჩვენი ღრობის" რედაქცია უღრმეს მადლობას უცხადებს ყველა იმ პირებს, ვისი კეთილშობილობით, და მეოხებით ყურნალი განაგრძობს არსებობას.

წერილები და ფულადი დახმარება უნდა გადმოიგზავნოს შემდეგი მისამართით:

Lévan PAGAVA
3, rue Adolphe Chérioux
92130 Issy les Moulineaux
Tel : (1)46.42.48.23

შემომწირველთა სია:

ქალბატონები:

1. ჭეშა გოდემანი 100 ლლარი.
2. დ. ვაშაძის ქვრივიხაგან..... 200 გერ. მარკა
(3ავლე ვაშაძის მოხაგონებლათ)
3. ხაქართველოდან 10 ლლარი
4. ბ-ნ კარლო გვარჯალაძე 20 ლლარი.
5. ი. გუნია..... 400 ფრანკი.
6. ქალ. მათიკო ხჭურუასა 200 ფრანკი.
7. ქალ. ყ. გრიგოლაშვილისქვრივიხაგან 500 ფრანკი.

ყურნალის ეს ნომერი დაახურათხაჯა და აკინძა უფა-სოთ ბ-ნ ჭარიელ ღურღენ-ფაღავამ, რიხთვიხაგ ყურნალის რედაქცია მას ღიდ მადლობას უცხადებს.

.....

სარჩევი.

გვერდი.

1. პირველი 26 მაისის ზეიმი თბილისში.
2. პრეზიდენტ ნოე ყორღანიას ხურათი.
3. ერის დღესახაწაული.....ნოე ყორღანია.
7. 26 მაისი.
8. 26 მაისი..... დევან ფაღავა.
10. 26 მაისი..... შოთა აბაშიძე.
11. პირველი მაისი, "ბრძოლის ხმა" პარიზი 1929 წელი
13. ხაქ. ხ. დ. პარჭიის 50 წლისთავი ნ.ყ.პარიზი 43წ.
14. ნუ დავკარგავთ ძველსა გზასა...ინჟ.ჭარას წულაძე.
19. ჩემო საუკუნე..... დევან ფაღავა.
28. პოლო ხიფყვა..... დევან ფაღავა.
31. ნოე ყორღანიას დღიურიდან.
33. გიორგი (გოგი) წერეთელი, ხონა ველიახა, პიერ ბერეგავოი, ყორყ ბაღანჩინი(გიორგი ბაღანჩივაძე).
40. მ ნ მ ა.

Րեժակտըր : Լևան Փաղաղա
3, ռըա Աոլփը Շըրիըա
92130 Իսսը Լըս Մըաղըա

Հըրս շըրա
N°126

Գըրադ : Փր Ինտկըրվըլ

Գ-938